

TILLÆGSBETÆNKNING**Afgivet af Lovudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2016 om ændring af strukturreform af den kommunale sektor****Afgivet til forslagets 3. behandling**

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Anders Olsen, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Michael Rosing, Demokraterne, næstformand
Inatsisartutmedlem Iddimangiiu Bianco, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Laura Tàunâjik, Siumut
Inatsisartutmedlem Debora Kleist, Inuit Ataqatigiit

1. Udvalgets indstilling i forbindelse med 2. behandlingen

Et flertal i udvalget indstillede i forbindelse med 2. behandlingen af forslaget, at Qaasuitsup Kommunia bør deles op i 2 kommuner, og at merudgifterne herved bør deles ligeligt mellem de to nye kommuner og samfundet som helhed.

Samtidigt opfordrede udvalget til, at Naalakkersuisut forud for 3. behandlingen af forslaget redegør for, hvilke muligheder der er for at dele Qaasuitsup Kommunia i to med en så ligelig fordeling som muligt, med hensyn til befolkningsstørrelse og økonomi, herunder skattegrundlag, og uden at dette vil medføre en forringelse i borgernes nuværende vilkår. Udvalget ønsket herunder også, at der redegøres for, om der kan opnås en sådan ligelig fordeling, hvis kommunen deles i 1) tidligere Qaanaaq Kommune, Upernavik Kommune, Uummanaq Kommune og Ilulissat Kommune, og 2) tidligere Qeqertarsusaaq Kommune, Qasigianniguit Kommune, Aasiaat Kommune og Kangaatsiaq Kommune.

Herudover opfordrede et enigt udvalg Naalakkersuisut til i den nærmeste fremtid, at evaluere kommunalreformen (kommunesammenlægningerne). Baggrunden for denne opfordring, er at udvalget mener dette udgør et nødvendigt fundament for den fortsatte implementering af strukturreformen og de bagvedliggende intentioner, og som nødvendigt for at undgå yderligere ønsker om kommuneopdelinger i de kommende år.

2. Naalakkersuisuts svar på udvalgets anmodninger

I brev af 16. november, vedlagt som bilag 1, fremlægger Medlem af Naalakkersuisut for Kommuner, Bygder, Yderdistrikter og Boliger, den ønskede redegørelse. Naalakkersuisut understreger at de ikke vurderer at det er hensigtsmæssigt med en anden kommunekonstellation end det i lovforslaget foreslåede.

Med hensyn til udvalgets indstilling om at merudgifterne ved kommunedelingen bør deles ligeligt mellem de to nye kommuner og samfundet som helhed, meddeler Naalakkersuisut i sit svar, at de som følge heraf, i Finansloven for 2017, afsætter 5 mio. kr., og i 2018 3 mio. kr. til formålet, svarende til 50 % af de forventede engangsomkostninger.

For så vidt angår merudgifterne til den løbende drift af de to nye kommuner efter opsplitningen, meddeler Naalakkersuisut at disse vil indgå i den fremtidige model for beregning af blok- og udligningstilskud til kommunerne.

3. Lovudvalgets indstilling

Et flertal i udvalget bestående af Siumut og Inuit Ataqatigiit indstiller at kommunen deles som det foreslås af Naalakkersuisut i 1) tidligere Qaanaaq Kommune, Upernavik Kommune, Uummannaq Kommune og Ilulissat Kommune, og 2) tidligere Qeqertarsuaq Kommune, Qasigiannuguit Kommune, Aasiaat Kommune og Kangaatsiaq Kommune. Denne opdeling er i overensstemmelse med den deling kommunalbestyrelsen i Qaasuitsup Kommunian selvselv har ønsket.

Siumut og Inuit Ataqatigiit opfordrer til, at selvstyret i forbindelse med fremtidig etablering af institutioner og offentlige arbejdspladser i området så vidt muligt prioriterer den mindste af de to nye kommuner, med henblik på at fremme en udligning af de to kommuners økonomiske grundlag.

Herudover opfordres det til at der ikke efterfølgende sker yderligere ændringer med hensyn til kommuneopdelinger, således at kommunerne får fred og ro til at udvikle sig.

Et flertal i udvalget bestående af Siumut og Inuit Ataqatigiit indstiller med disse bemærkninger forslaget til vedtagelse.

Et mindretal i udvalget bestående af Demokraterne indstiller forslaget til forkastelse.

Demokraterne afgiver i tilknytning til indstillingen følgende udtalelse:

"Demokraterne har respekt for befolkningens ønske om, at Qaasuitsup Kommunian skal deles. Men vi sætter store spørgsmål ved om befolkningen ved, hvad det egentlig er, at de har

sagt ja til. De har jo ikke stemt om, hvor mange kommuner den nuværende Qaasuitsup Kommunia skal inddeles i. Og de blev heller ikke præsenteret for de økonomiske konsekvenser ved en deling. Til gengæld ved vi, at det er en enig kommunalbestyrelse i Qaasuitsup Kommunia, der har henvendt sig til Naalakkersuisut og bedt om, at kommunen bliver delt i to.

Demokraterne har hele tiden ment, at det er den nuværende Qaasuitsup Kommunia selv, der fuldt og helt skal dække udgifterne til de nye kommuner. Fremadrettet mener vi heller ikke, at den nye kommuneopdeling må lægge de øvrige kommuner til last gennem den kommunale udligningsordning. Vi kan dog godt gå med til, at Selvstyret afsætter en engangsudgift på 5 millioner kroner til hjælp med opdelingen, Men vi skal indskærpe at denne engangsudgift ikke må påvirke DA-saldoen negativt. Pengene skal endvidere findes inden for Departementets eget budget.

Vi mener at denne deling er forhastet og ønsker, at den bliver forhandlet på plads på en ordentlig måde, så løsningen bliver pragmatisk og gennemtænkt. Dette skal ske uden hensyntagen til de kommende valg til kommunalbestyrelser i hele landet. Demokraterne ønsker, at Qaasuitsup Kommunia høres grundigt i sagen, så dette ikke bliver et emne, der bliver bragt på bane ved hvert eneste valg i mange år fremover med den risiko, at beslutningen kan blive omstødt igen og igen.

Demokraterne ønsker også at udgifterne til kommunedelingen udregnes realistisk, og skal stærkt anbefale, at finansieringen heraf ikke går ud over sagsbehandlingen af særligt børn-, unge- og socialsager. Vi håber, at Departementet kan bistå kommunen med disse opgaver i en overgangsperiode.

På denne baggrund indstiller vi forslaget til forkastelse.”

Med disse bemærkninger overgiver Lovudvalget forslaget til 3. behandling.

Anders Olsen
Formand
Siumut

Laura Tàunâjik
Siumut

Michael Rosing
Demokraterne

Debora Kleist
Inuit Ataqatigiit

Iddimangiiu Bianco
Inuit Ataqatigiit